

3. Silvia, R. (2025). Smart English for Smart Professions: Integrating AI-Powered Tools in ESP Classrooms. Proceeding of Tridinanti English Education Studies, 1(1), 1-14.

4. Zhang, L., et al. (2023). Artificial intelligence-based needs analysis for English specific purposes in digital environment. Computers & Education, 204, 104-118. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2023.104815>

5. Crompton, H., & Burke, D. (2024). AI and English language teaching: Affordances and challenges. British Journal of Educational Technology, 55(2), 85-98. <https://doi.org/10.1111/bjet.13460>

Галина ГОРУН

доцент кафедри мовної підготовки

(Львівський державний університет внутрішніх справ)

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ ДЛЯ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ

Анотація. У статті розглядаються особливості методики викладання іноземної мови професійного спрямування для студентів правничих спеціальностей у немовних закладах вищої освіти. Визначено ключові завдання викладання іноземної мови для майбутніх правників, зокрема формування іншомовної правничої комунікативної компетентності, засвоєння юридичної термінології, опанування навичками читання, перекладу та укладання юридичних документів іноземною мовою. Проаналізовано сучасні методичні підходи, зокрема комунікативний, ситуативний та професійно-орієнтований підхід, які є ефективними у процесі навчання іноземної мови майбутніх юристів. Окрему увагу приділено труднощам, з якими стикаються викладачі та студенти, а також запропоновано шляхи підвищення ефективності навчального процесу.

Ключові слова: юридична освіта, студенти-правники, професійне спрямування, юридична термінологія, методика викладання, комунікативна компетентність.

Abstract. *The article discusses the peculiarities of teaching foreign languages for specific purposes to law students in non-linguistic institutions of higher education. It identifies the key tasks of teaching foreign languages to future lawyers, in particular the development of foreign language communication skills in the legal field, the acquisition of legal terminology, and the mastery of reading, translation and drafting legal documents in a foreign language. The article analyses modern methodological approaches, in particular communicative, situational and professionally oriented approaches, which are effective in teaching foreign languages to future lawyers. Particular attention is paid to the difficulties faced by teachers and for students, and ways to improve the effectiveness of the learning process are proposed.*

Keywords: *legal education, law students, specific purposes, legal terminology, teaching methods, communicative competence.*

Постановка проблеми. Сучасна юридична практика вимагає від фахівців у галузі права вільного володіння іноземною мовою — як для ведення міжнародного ділового листування, так і для участі в переговорах, складання міжнародних договорів, ознайомлення з міжнародним законодавством та нормативно-правовими актами. У глобалізованому світі юрист не може бути ефективним спеціалістом, не володіючи іншомовними професійними навичками.

Однак, незважаючи на потребу ринку праці, іноземна мова часто залишається другорядною дисципліною у немовних ЗВО, зокрема у програмах підготовки майбутніх правників. Це призводить до недостатньої сформованості іншомовної юридичної компетенції випускників. Серед основних проблем:

- відсутність адаптованих методичних матеріалів, що враховують правову специфіку,
- складність юридичної термінології,

- обмежений час на вивчення дисципліни,
- слабка мотивація студентів,
- труднощі в оволодінні практичними навичками, особливо говоріння та письма в юридичному контексті.

У зв'язку з цим постає нагальна потреба в удосконаленні методики викладання іноземної мови у студентів -юристів, зокрема через впровадження професійно орієнтованого змісту, міждисциплінарного підходу та сучасних інтерактивних технологій.

Аналіз останніх досліджень. Проблеми методики викладання іноземної мови у немовних ЗВО, зокрема для студентів юридичних спеціальностей, неодноразово висвітлювалися у науково-педагогічній літературі. Значна увага приділяється професіоналізації мовної підготовки та розробці змісту навчання, який би відповідав специфіці правничої діяльності.

Зокрема, дослідники Л. В. Кузнецова та І. І. Шевченко підкреслюють, що навчання іноземної мови студентів-правників має бути тісно пов'язане зі спеціальними юридичними дисциплінами. Це дозволяє забезпечити міждисциплінарну інтеграцію та підвищити мотивацію студентів до навчання. Автори наголошують на доцільності використання автентичних юридичних текстів, таких як витяги з законодавства, судові рішення, угоди, контракти, меморандуми. Також актуальними є дослідження, присвячені використанню інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у викладанні іноземної мови у ЗВО. Наприклад, впровадження онлайн-платформ, інтерактивних кейсів, тестових систем, віртуальних судових процесів дозволяє активізувати навчання та зробити його ближчим до реальної професійної практики.

Мета статті. Головною метою викладання іноземної мови у студентів юридичної спеціальності є формування іншомовної професійної комунікативної компетентності, що включає не лише мовні знання, але й здатність ефективно використовувати їх у професійному середовищі.

Виклад основного матеріалу. Основним завданням викладання іноземної мови професійного спрямування для студентів спеціальності «Право» є

формування іншомовної комунікативної компетентності, яка забезпечує можливість ефективної участі у міжнародних конференціях, переговорах, підготовці юридичних документів та використанні зарубіжних джерел права. Важливо, що засвоєння іноземної мови відбувається у тісному зв'язку з опануванням юридичної термінології та формуванням навичок її практичного застосування.

Особливість методики викладання полягає у поєднанні загальнолінгвістичних і професійно орієнтованих завдань. Викладач має інтегрувати у навчальний процес автентичні матеріали: судові рішення, міжнародні договори, наукові статті, фрагменти законодавчих актів іноземною мовою. Це дозволяє студентам не лише засвоїти лексику, а й зануритися у реальний контекст правової діяльності. Засвоєння юридичної термінології є ключовим елементом методики. Для досягнення ефективності застосовуються такі прийоми:

лексичні вправи на переклад, добір синонімів і контекстуальне використання термінів;

ситуаційні завдання (casestudies), що моделюють реальні юридичні ситуації;

рольові ігри (судові дебати, переговори), які сприяють розвитку комунікативних навичок;

проектна робота — підготовка рефератів чи презентацій іноземною мовою з актуальних правових питань.

Важливим є і міждисциплінарний підхід: студенти під час вивчення права англійською, німецькою чи іншою мовою одночасно закріплюють знання з профільних дисциплін. Це формує у них навички професійного мислення та здатність застосовувати іноземну мову як робочий інструмент.

Необхідно також звернути увагу на використання інформаційно-комунікаційних технологій. Онлайн-бази даних, електронні бібліотеки, міжнародні правові платформи, відеоконференції та навчальні програми

надають широкі можливості для формування іншомовної компетентності студентів-правників.

Таким чином, методика викладання іноземної мови професійного спрямування у студентів-юристів має бути спрямована на інтеграцію мовної підготовки з професійною діяльністю, системне засвоєння юридичної термінології, розвиток навичок комунікації та використання сучасних педагогічних і цифрових технологій. Це забезпечує майбутнім правникам конкурентоспроможність на ринку праці та здатність ефективно діяти в умовах міжнародної співпраці.

Особливістю курсу іноземної мови для правників є його чітка орієнтація на професійну сферу. Студент повинен вміти розуміти та аналізувати юридичні документи іноземною мовою, складати офіційні документи (договори, заяви, юридичні висновки), вести усну та письмову ділову комунікацію з урахуванням правового контексту, використовувати іноземну мову в роботі з міжнародними нормативними актами, договорами, рішеннями судів тощо.

Висновки. Методика викладання іноземної мови для студентів спеціальності «Право» має свої особливості, обумовлені як професійною спрямованістю, так і мовною специфікою юридичної комунікації. Важливо не лише озброїти студентів загальними мовними навичками, але й сформувати здатність здійснювати юридичну діяльність іноземною мовою, орієнтуючись на реалії професійного середовища. Педагог має виступати не лише як викладач мови, але й як модератор навчального процесу, який допомагає студентам усвідомити роль мови у юридичній професії, підвищує їх мотивацію та розвиває професійне мислення. Таким чином, удосконалення методики викладання іноземної мови у правничих ЗВО сприятиме підготовці конкурентоспроможних фахівців, здатних ефективно функціонувати в міжнародному правовому просторі.